

**Magiczny
Kraków**

95. rocznica urodzin Piotra Skrzyneckiego

2025-09-12

Dziś, 12 września, minie 95. rocznica urodzin Piotra Skrzyneckiego, legendarnego założyciela Piwnicy pod Baranami, honorowego obywatela Krakowa. Z tej okazji na jego grobie na cmentarzu Rakowickim zapłonie znicz od władz miasta Krakowa.

Piotr Skrzynecki urodził się 12 września 1930 r. w Warszawie. Był aktorem i animatorem artystycznych wydarzeń, szefem i konferansjerem kabaretu Piwnica pod Baranami. Już za życia stał się legendarną postacią. Był uosobieniem krakowskiej tradycji artystycznej cyganerii z przełomu XIX i XX wieku.

Studiował w Wyższej Szkole Ekonomicznej i Państwowej Szkole Instruktorów Teatrów Ochotniczych, działającej przy łódzkiej szkole teatralnej, którą ukończył w 1951 roku. Przeniósł się do Krakowa, gdzie prowadził robotnicze teatry amatorskie w Nowej Hucie oraz w miejskich wodociągach. Studiował też historię sztuki na Uniwersytecie Jagiellońskim, której nie ukończył.

W 1956 r. razem z przyjaciółmi zorganizował w pałacu „Pod Baranami” Klub Młodzieży Twórczej. Było to miejsce spotkań młodzieży uniwersyteckiej i ze szkół artystycznych. Później klub zmienił nazwę i stał się kabaretem Piwnica pod Baranami. Premiera pierwszego kabaretowego programu odbyła się w grudniu 1956 r. Skrzynecki był główną postacią Piwnicy, kierownikiem grupy i konferansjerem – z nieodłącznym dzwoneczkiem – zapowiadającym kolejne odsłony kabaretu. Dla artystycznych przedsięwzięć potrafił sobie zjednać ludzi różnych profesji – i krakowskie kwiaciarki i urzędników. Jego otwarty sposób bycia sprawiał, że wszyscy go znali i mogli zaliczyć się do grona jego przyjaciół. W niezrównany sposób potrafił parodiować rzeczywistość.

Piotr Skrzynecki skupiał wokół siebie wybitnych twórców. Z Piwnicą związani byli m.in.: Zygmunt Konieczny, Krzysztof Komeda, Ewa Demarczyk, Marek Grechuta, Krystyna Zachwatowicz, Krzysztof Litwin, Wiesław Dymny, Leszek Długosz, a także Jan Kanty-Pawluśkiewicz, Anna Szałapak, Zbigniew Preisner, Grzegorz Turnau i Jacek Wójcicki.

W Piwnicy pod Baranami stworzył miejsce wolności, w którym – przy pomocy satyry i poezji – publicznie broniono wartości i przeciwstawiano się przemocy i kłamstwu. Do ostatnich dni wraz z krakowskimi artystami kreował życie kulturalne, pielęgnując ponadczasowe, nieprzemijające wartości artystyczne oraz charakterystyczną atmosferę Piwnicy pod Baranami.

Występował też w filmach, m.in.: „Aria dla atlety” Filipa Bajona (1979), „Epitafium dla Barbary Radziwiłłówny” Janusza Majewskiego (1983). Był również autorem scenariusza i reżyserem filmu „Panowie na złotych sznurkach” (1988) poświęconego tłumacze i malarce Edycie Sicińskiej. Powstały również dokumentalne filmy o Piotrze Skrzyneckim: „Przewodnik” Tomasza Zygadły (1984) oraz czteroczęściowy dokument Antoniego Krauze „Piwnica pod Baranami Piotra Skrzyneckiego” (2001).

W roku 1994 krakowscy radni nadali Piotrowi Skrzyneckiemu tytuł Honorowego Obywatela Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa.

**Magiczny
Kraków**

Jego imię nosi skwer znajdujący się obok ul. Poselskiej przy pomniku Grażyny, nieopodal placu Na Groblach, gdzie mieszkał artysta.

Zmarł 27 kwietnia 1997 r. w Krakowie. Został pochowany w Alei Zasłużonych na cmentarzu Rakowickim.